వేదిక

'వేదిక' పేజీ కోసం సమకాలీన అంశాలపై వ్యాసాలను
ఈ చిరునామాకు పంపించండి. మీ వ్యాసం 700 పదాలకు మించకుండా ఉండాలి.
చిరునామా: 8-2-603, 1/7,8,9 కృష్ణాపురం, రోడ్ నం.10, బంజారాహిల్స్, హైదరాబాద్-500034.
e-mail: editpage@ntnews.com

తుమ్మిడిహట్టి- నీటి లభ్యత.. నిజానిజాలు!

శ్రీధర్‌రావు దేశ్‌పాండే

ఈ నెల మార్చి 26న అసెంబ్లీలో సాగునీటి శాఖ పద్దులపై చర్చ సందర్భంగా రెండు అంశాలు వాగ్వివాదాలకు దారితీశాయి. 1.తుమ్మిడిహట్టి వద్ద నీటి లభ్యత ఉన్నదని సీడబ్ల్యూసీ చెప్పినా కాంట్రాక్టుల కోసం, కమీషన్ల కోసం బ్యారేజీ స్థలాన్ని మేడిగడ్డకు మార్చారు. 2.ప్రభుత్వమే నియమించిన రిటైర్డ్ ఇంజినీర్ల కమిటీ మేడిగడ్డ వద్ద బ్యారేజీ నిర్మించవద్దని చెప్పినా వారి మాటను పెడచెవిన పెట్టి బ్యారేజీని నిర్మించారు. ఈ రెండు అంశాల మీద మంత్రి ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి, సాగునీటి శాఖ మాజీ మంత్రి తన్నీరు హరీశ్‌రావు మధ్య వాగ్వివాదం చెలరేగింది. ఈ నేపథ్యంలో పైన పేర్కొన్న రెండు అంశాల్లో వాస్తవాలను ప్రజల ముందుంచాలని ఈ వ్యాసం రాయవలసి వస్తున్నది.

152 మీటర్ల వద్ద తుమ్మిడిహట్టి బ్యారేజీ కోసం గత ప్రభుత్వం చేసిన కృషి: కేసీఆర్ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన వెంటనే తుమ్మిడిహట్టి వద్ద 152 మీటర్ల ఎఫ్‌ఆర్‌ఎల్‌తో తుమ్మిడిహట్టి బ్యారేజీ నిర్మాణానికి మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించడానికి చిత్తశుద్ధితో ప్రయత్నం చేసింది. రాష్ట్రం ఏర్పడగానే అప్పటి సాగునీటి మంత్రి హరీశ్‌రావు 2014 జూలైలో ముంబై వెళ్లి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో సాగునీటి మంత్రిగా ఉన్న ముష్రిఫ్‌తో సమావేశమయ్యారు. హరీష్‌రావు వద్ద ఓఎస్‌డీగా పనిచేస్తున్న నేనూ ముంబై వెళ్లాను. ఆ సమావేశంలో మహారాష్ట్ర మంత్రి.. 'కొద్ది నెలల్లోనే మా రాష్ట్రంలో ఎన్నికలు జరుగబోతున్నాయి. ఈ సమయంలో తుమ్మిడిహట్టిపై మేము ఏ నిర్ణయం తీసుకోలేం. ఎన్నికలైన తర్వాత ఏర్పడే కొత్త ప్రభుత్వాన్ని సంప్రదించండి' అని సలహా ఇచ్చాడు. ఇక చేసేదేమీ లేక మహారాష్ట్రలో ఎన్నికలు జరిగి కొత్త ప్రభుత్వం ఏర్పడేదాకా వేచిచూడక తప్పలేదు.

ఎన్నికల తర్వాత మహారాష్ట్రలో దేవేంద్ర ఫడ్నవీస్ ముఖ్యమంత్రిగా బీజేపీ ప్రభుత్వం ఏర్పాటైంది. అప్పుడు అక్కడ మన తెలంగాణ బిడ్డ, బీజేపీ సీనియర్ నాయకులు చెన్నమనేని విద్యాసాగర్‌రావు గవర్నర్‌గా ఉన్నారు. తొలుత హరీశ్‌రావు మహారాష్ట్ర సాగునీటి మంత్రి గిరీశ్ మహాజన్‌తో చర్చించడానికి 2014 డిసెంబర్‌లో ముంబై, నాగ్‌పూర్‌కు వెళ్లారు. ఆయన వెంట నేనూ వెళ్లాను. అయితే.. 'ఇది నా స్థాయిలో తీసుకునే నిర్ణయం కాదు, ముఖ్యమంత్రుల స్థాయిలో జరుగవలసిన నిర్ణయం' అని గిరీశ్ మహాజన్ సెలవిచ్చారు. 2015, ఫిబ్రవరి 17న కేసీఆర్ తన పుట్టినరోజు వేడుకలను కూడా వదిలేసి మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఫడ్నవీస్‌తో చర్చల కోసం ముంబాయి వెళ్లారు. ఆ సమావేశం గవర్నర్ నివాసం రాజ్‌భవన్‌లో, ఆయన సమక్షంలోనే జరిగింది. ఆ సమావేశంలో పాల్గొనడానికి మంత్రి హరీశ్ రావుతో నేను కూడా ముంబాయి వెళ్లాను. తుమ్మిడిహట్టి వద్ద 152 మీటర్ల ఎఫ్‌ఆర్‌ఎల్ వద్ద బ్యారేజీ నిర్మాణానికి ఆమోదం తెలుపమని కేసీఆర్ ప్రార్థించారు. మహారాష్ట్రలో ముంపునకు గురవుతున్న భూములకు మహారాష్ట్ర నిర్ధారించిన పరిహారాన్ని చెల్లిస్తామన్నారు. జవాబుగా ఫడ్నవీస్ స్పష్టంగా అన్నమాట ఏమంటే.. 'కేంద్రంలో కాంగ్రెస్, మహారాష్ట్రలో కాంగ్రెస్, ఏపీలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడే మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం 152 మీటర్ల ఎత్తుకు బ్యారేజీ నిర్మాణానికి అనుమతించలేదు. ప్రాజెక్టుకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమించి అరెస్టయిన నేను అనుమతి ఎట్లా ఇస్తాను? బ్యారేజీ ఎత్తును 4 మీటర్లు తగ్గించి 148 మీటర్ల వద్ద కట్టుకోండి. గోదావరి అవార్డు ప్రకారం మీరు ఎన్ని నీళ్లు తీసుకుపోయినా మాకు అభ్యంతరం లేదు.' ఇదీ గవర్నర్ సమక్షంలో మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి అన్నమాటలు. ఇక వారితో సంప్రదింపులు అంటే కాలయాపన తప్ప మరేమీ ఉండదని కేసీఆర్ నిర్ధారణకు వచ్చారు.

ఇదిలా ఉంటే 2015, మార్చిలో సీడబ్ల్యూసీ తుమ్మిడిహట్టి వద్ద నీటి లభ్యతపై ఒక లేఖ రాసింది. అందులో తుమ్మిడిహట్టి వద్ద 165 టీఎంసీల నీటి లభ్యత ఉన్నదని పేర్కొన్న మాట వాస్తవమే. వారు అక్కడితో ఆగిపోలేదు. అందులో 63 టీఎంసీలపై రాష్ట్రాల వాటా కలిసి ఉన్నదని కూడా పేర్కొనారు. ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టు అవసరాలకు తగినన్ని నీళ్లు విశ్వసనీయంగా భవిష్యత్తులో లభ్యం కాకపోవచ్చునని స్పష్టంగా చెప్తూ ప్రాజెక్టు నుంచి మళ్లించే నీటి పరిమాణాన్ని పునఃసమీక్షించుకోమని హెచ్చరించారు.

4.3.2015న సీడబ్ల్యూసీ వారు ప్రాజెక్టు చీఫ్ ఇంజినీర్‌కు రాసిన లేఖలో పేరా 3, Combined Yields Series అనే ఉప శీర్షిక కింద పేరా XIIలో రాసిన వాక్యాలను యథాథతంగా ఉల్లేఖిస్తున్నాను.

"As evident from detailed water availability studies carried out by project authorities and this office in last few years , the net water availability at the barrage location is about 165 TMC at 75 % dependability which includes perceived surpluses from the share of u/s states (i.e assuming the utilization of u/s states limited to 75 % dependability of 63 TMC)".

పై మాటలు రాస్తూ ప్రాజెక్టు అవసరాలకు సరిపోయే నీరు భవిష్యత్తులో నికరంగా లభ్యం కాకపోవచ్చునని, నీటిని తరలించే పరిమాణాన్ని పునః పరిశీలించమని ప్రాజెక్ట్ అధికారులను హెచ్చరించింది. ఆ మాటలను కూడా యథాతథంగా ఉల్లేఖిస్తున్నాను.

"As such the availability of surpluses from the u/s states as estimated at barrage site may not be reliably available in future. The project authorities are advised to review the quantum of divertible flows from Pranahita barrage site considering the overall availability at the location, requirement of environmental flows, capacity of pumping, storage of barrage, en-route and command area storages."

తుమ్మిడిహట్టి వద్ద లభ్యమయ్యే 75 శాతం విశ్వసనీయత కలిగిన 165 టీఎంసీలలో 3 రాష్ట్రాల నీటివాటాను తీసివేస్తే భవిష్యత్తులో తరలించే నీటి పరిమాణం 102 టీఎంసీలకు మించి కుదరదని తేలింది. ఇది బ్యారేజీని 152 మీటర్ల ఎఫ్‌ఆర్‌ఎల్ వద్ద నిర్మించినప్పుడే సాధ్యం. మహారాష్ట్ర తుమ్మిడిహట్టి బ్యారేజీ ఎఫ్‌ఆర్‌ఎల్‌ని 148 మీటర్లకు తగ్గించమని పట్టుబడుతున్నది. 148 మీ ఎత్తు వద్ద తరలించే నీటి పరిమాణం 44 టీఎంసీలకు మించే అవకాశం లేదు అని ప్రాజెక్టు సిమ్యులేషన్ స్టడీస్‌లో తేలింది. అవి ఆదిలాబాద్ జిల్లా అవసరాలకే సరిపోతాయి. కాబట్టి మిగతా జిల్లాల అవసరాల కోసం, ప్రాజెక్టు మొత్తం 160 టీఎంసీల నీటి తరలింపునకు రూపకల్పన చేసి పనులు ప్రారంభించినందున అంతే, లేదా అంతకంటే ఎక్కువ నీరు లభ్యమయ్యే చోట బ్యారేజీని నిర్మించవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. అందుకే ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టును రీ ఇంజినీరింగ్ చేయాలని ప్రభుత్వం తలపోసింది.

నీటి లభ్యతపై గతానుభవాలు: ఈ సందర్భంగా నాగార్జునసాగర్, శ్రీరాంసాగర్‌లో మన అనుభవాలను గుర్తుచేసుకోవాలి. ఆ ప్రాజెక్టులు కట్టినప్పుడు పుష్కలంగా నీరు వచ్చేది. 1980వ దశకం వరకు ఈ స్థితి ఉండేది. పై రాష్ట్రాలైన కర్ణాటక, మహారాష్ట్రలు తమ వాటాను వినియోగించుకోవడానికి ప్రాజెక్టులు కట్టుకున్నప్పటి నుంచి మన ప్రాజెక్టుల్లోకి ప్రవాహాలు గణనీయంగా తగ్గిపోయాయి. ఈ అనుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని భవిష్యత్తులో నికరంగా నీరు లభ్యం కాకపోవచ్చునన్న సీడబ్ల్యూసీ హెచ్చరికను ప్రభుత్వం పరిగణనలోకి తీసుకున్నది. వేల కోట్లు ఖర్చుచేసి నిర్మిస్తున్న ప్రాజెక్టుల సాఫల్యతను దృష్టిలో పెట్టుకోక తప్పదు. గతానుభవాల దృష్ట్యా ఇప్పుడు వస్తున్న నీళ్లను చూసి ప్రాజెక్టులపై ఖర్చుచేయలేం. వందేండ్ల పాటు ప్రాజెక్టు సాఫల్యతను దృష్టిలో పెట్టుకునే ప్రాజెక్టులను నిర్మిస్తారు. ఆ దృష్టితోనే పాలమూరు రంగారెడ్డి ప్రాజెక్టును 9 టీఎంసీల జూరాల జలాశయం నుంచి 215 టీఎంసీల శ్రీశైలం జలాశయానికి మార్చింది. ప్రాణహిత చేవెళ్ల ప్రాజెక్టు రీ ఇంజినీరింగ్ చేసేటప్పుడు కూడా ఆ దృష్టికోణంతోనే ప్రత్యామ్నాయ స్థలం కోసం అన్వేషించాం. ఆ అన్వేషణలో మేడిగడ్డ అనువైనదని తేలింది. ప్రముఖ ఇంజినీర్ దివంగత టి.హనుమంతరావు కూడా గోదావరి జలాల వినియోగానికి తాను రూపొందించిన Step Ladder Technology లో ప్రతిపాదించిన 7 వరుస బ్యారేజీల్లో మేడిగడ్డ సమీపంలో ఉన్న సూరారం బ్యారేజీ ఒకటి. తుమ్మిడిహట్టి వద్ద భవిష్యత్తులో నికరంగా 165 టీఎంసీలు లభ్యం కాకపోవచ్చునని చెప్పిన సీడబ్ల్యూసీ మేడిగడ్డ వద్ద 284.3 టీఎంసీలు లభ్యమవుతాయని చెప్పడం గమనార్హం.

మేడిగడ్డ బ్యారేజీ నిర్మాణాన్ని రిటైర్డ్ ఇంజినీర్ల కమిటీ వ్యతిరేకించిందా?: మేడిగడ్డ బ్యారేజీని రిటైర్డ్ ఇంజినీర్లు వ్యతిరేకించారని, వారు వద్దన్నా మేడిగడ్డ వద్ద బ్యారేజీని నిర్మించిందని నిన్న అసెంబ్లీలో మంత్రి ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి ఆరోపించారు. మేడిగడ్డ బ్యారేజీపై రిటైర్డ్ ఇంజినీర్లు ఏం చెప్పారు? వారు వ్యతిరేకించిన అంశం ఏమిటన్నది వారి నివేదికలోని వాక్యాలను చదివితే అర్థం అవుతుంది. తొలుత రీ ఇంజినీరింగ్‌లో మేడిగడ్డ నుంచి నేరుగా మిడ్‌మానేరు జలాశయానికి గోదావరి నీటిని ఎత్తిపోయాలని ప్రతిపాదించింది. ఈ మార్గం సాధ్యాసాధ్యాలను అధ్యయనం చేయడానికి ప్రభుత్వం రిటైర్డ్ ఇంజినీర్ల కమిటీని ఏర్పాటుచేసింది. ఆ కమిటీ క్షేత్రస్థాయిలో పర్యటించి, సర్వే ఆఫ్ ఇండియా మ్యాప్‌లను కూలంకషంగా పరిశీలించి బ్యారేజీ నిర్మాణానికి మేడిగడ్డ స్థలం అనువైనదని, అయితే, మేడిగడ్డ నుంచి నేరుగా మిడ్ మానేరు జలాశయానికి నీటిని తరలించడం మాత్రం వీలుకాదని పేర్కొన్నది. ఆ మార్గంలో తాడిచర్ల బొగ్గు గనులు, సింగరేణి ఓపెన్ కాస్ట్ గనులు అందుకు అవరోధంగా ఉన్నాయని రిటైర్డ్ ఇంజినీర్లు తమ నివేదికలో పేర్కొన్నారు. వారు తమ నివేదికలో పేజీ 7లో రాసిన వాక్యాలను యథాతథంగా ఉల్లేఖిస్తున్నాను.

"The site of barrage was examined during the Aerial survey and proposed site for construction is feasible in view of less width of Godavari river. As per topo sheet study the FRL of the barrage can be fixed at about +105 m without submerging patta lands in Maharashtra state."

మేడిగడ్డ బ్యారేజీ నుంచి నేరుగా నీటిని తరలించే ప్రతిపాదనను వ్యతిరేకిస్తూ వారి అభిప్రాయాన్ని పేజీ 8లో ఇట్లా వ్యక్తం చేశారు. "The proposed alignments of tunnels and gravity canals are passing through the coal belt area i.e Tadicherla coal block and Singareni open cast mines. Due to the presence of coal belt area in the alignment, the execution of Tunnels and gravity canal may not be feasible."

నివేదిక చివరలో కూడా పేజీ 13లో కూడా ఇదే అంశాన్ని పొందుపరిచారు. అంతే తప్ప వారు మేడిగడ్డ వద్ద బ్యారేజీ నిర్మాణాన్ని వ్యతిరేకించలేదు. ఆ తర్వాత రిటైర్డ్ ఇంజినీర్ల సూచన మేరకు మేడిగడ్డ మిడ్ మానేరు మార్గాన్ని త్యజించి మేడిగడ్డ నుంచి ఎల్లంపల్లి బ్యారేజీకి నీటిని గోదావరి నదీమార్గం ద్వారానే తరలించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. అందుకు వీలుగా అన్నారం, సుందిళ్ల బ్యారేజీలు, వాటి అనుబంధ పంప్‌హౌజ్‌లను, 13 కిలోమీటర్ల గ్రావిటీ కాలువను కూడా ప్రభుత్వం నిర్మించింది.

(వ్యాసకర్త: విశ్రాంత సూపరింటెండెంట్ ఇంజినీర్, సాగునీటి శాఖ)

పతార పాడుజేసిన ముఖ్యమంత్రి

దేశవ్యాప్తంగా ప్రగతి పథంలో దూసుకువెళ్తున్న తెలంగాణను సీఎం రేవంత్ కాటగలిపిండు. పైగా రాష్ట్ర ప్రతిష్ఠను ప్రతిపక్షాలు దిగజారుస్తున్నాయని అసెంబ్లీ సాక్షిగా ఇప్పుడు నీతులు వల్లిస్తున్నాడు. ఆయన సుద్దులు వింటుంటే 'చెప్పేవి నీతులు, తీసేవి గోతులు' అనే నానుడి గుర్తుకు వస్తున్నది. ఉద్యమ సారథి కేసీఆర్ నేతృత్వంలోని గత ప్రభుత్వ హయాంలో జరిగిన అభివృద్ధిని చూసి ఓర్వలేని రేవంత్ అబద్ధపు హామీలతో అధికారంలోకి వచ్చారు. ఆ తర్వాతైనా నిజం మాట్లాడుతారనుకుంటే అవే అబద్ధాలతో కాలం వెళ్లదీస్తున్నాడు. వేదిక ఏదైనా, సందర్భం ఏదైనా తెలంగాణపై అక్కసు వెళ్లగక్కడమే ఆయన పని. ఇప్పటికే దేశంలో ఉన్న తెలంగాణ పతారను పాడుజేసిండు. అందుకే ఆయన ఎక్కడడిగినా అప్పు పుట్టడం లేదు.

గత ఏడాదిన్నరగా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అభివృద్ధి పనులను పక్కనబెట్టి ప్రతిపక్ష నాయకుల ఖ్యాతిని పలుచన చేయాలని పూనుకున్నది. నాడు కేసీఆర్ పాలనలోనైనా, ప్రస్తుత ప్రభుత్వ హయాంలోనైనా రేవంత్ లక్ష్యం ఒక్కటే.. తెలంగాణను బద్నాం చేయడం, ఇక్కడి ప్రజలను ఆగం చేయడం. తెలంగాణను బలిపీఠం ఎక్కించేందుకు చేయాల్సినదంతా చేసి ఇప్పుడు తెలంగాణపై ప్రేమ ఉన్నట్టు లేని ప్రేమను ఒలకబోస్తున్నారు. అందులోనూ తన అసమర్థతను కప్పిపుచ్చుకునేందుకు ప్రతిపక్షాలే తెలంగాణ అభివృద్ధిని అడ్డుకుంటున్నాయని, తెలంగాణ ఆగమవుతుంటే సంకలు గుద్దుకుంటున్నాయని ఆరోపణలు చేయడం సిగ్గుచేటు. అసలు తెలంగాణను ప్రగతిబాట పట్టించిందెవ్వరు? తెలంగాణ అభివృద్ధిని అడ్డుకుంటున్నదెవ్వరో తెలంగాణ సమాజానికి తెలువదా? తెలంగాణ ప్రదాత, అభివృద్ధి విధాత కేసీఆర్‌పై ద్వేషంతో తెలంగాణను సర్వనాశనం చేయాలన్న కుటిలబుద్ధితో మొదటి నుంచి రేవంత్‌రెడ్డి చేస్తున్న ప్రచారాలను తెలంగాణ సమాజం గమనిస్తూనే ఉన్నది. కేవలం కేసీఆర్‌ను బద్నాం చేయాలని నాడు పీసీసీ అధ్యక్షునిగా ఉన్నప్పుడే అప్పులపై తప్పుడు లెక్కలు చెప్పిన రేవంత్, అధికారంలో వచ్చినాక ఖజానా ఖాళీ అయిందని, తమకు ఎక్కడా అప్పులు పుట్టడం లేదని కాకి కబుర్లు చెప్తున్నారు.

కేసీఆర్ హయాంలోని పదేండ్ల కాలంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ.4.19 లక్షల కోట్లు అప్పులు చేయగా, అదే రేవంత్ నేతృత్వంలోని ప్రస్తుత ప్రభుత్వం కేవలం 15 నెలల కాలంలో రూ.1.58 లక్షల కోట్ల అప్పులు చేసిందని పలు నివేదికలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి. ఇదిలా ఉంటే ఇటీవల జరిగిన ఒక సభలో మాట్లాడిన రేవంత్ రెడ్డి ఇప్పటికే అప్పులు ఎక్కువయ్యాయని, ఇక అప్పులు చేయబోనని కొత్త నాటకమాడారు. రానున్న మూడున్నరేండ్లలో ఇంకో రూ.4.5 లక్షల కోట్లు అప్పు చేస్తానని అసెంబ్లీ సాక్షిగా మరోసారి ప్రకటించడం గమనార్హం. ఎప్పుడేం మాట్లాడుతున్నారో తనకే తెలియకుండా అపరిచితుడిలా వ్యవహరిస్తున్న ముఖ్యమంత్రిని చూసి సొంత పార్టీ నేతలే నెత్తి గోక్కుంటున్నారు. ఇలా తెలంగాణను కాటికి పంపేందుకు స్వయంగా పాడే కట్టింది చాలక.. ఇప్పుడు ప్రతిపక్షాలపై నిందలు వేస్తుండటం సిగ్గుచేటు.

రేవంత్ అండ్ కో మొదటినుంచి చేస్తున్న పన్నాగం ఒక్కటే.. ఎక్కడేం జరిగినా బట్ట కాల్చి బీఆర్‌ఎస్ మీద వేయడం. ఎక్కడ, ఏ విపత్తు జరిగినా 'గత ప్రభుత్వ తప్పిదం' అంటూ గంతులు వేయడం రేవంత్ ప్రభుత్వానికి పరిపాటిగా మారింది. కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వచ్చిన కొత్తలో భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లాలోని పెద్దవాగు కొట్టుకుపోయింది. వందల కోట్ల నష్టం జరిగింది. ఈ ఘటనను కూడా బీఆర్‌ఎస్‌పై రుద్దేందుకు ప్రభుత్వ పెద్దలు విఫలయత్నం చేశారు. ఆ తర్వాత సుంకిశాల రిటైనింగ్ వాల్ పూర్తిగా నేలమట్టమైంది. ఈ ప్రమాదాన్ని కప్పిపుచ్చేందుకు ఐదు రోజుల వరకు కాంగ్రెస్ పాలకులు ప్రయత్నించారు. మొత్తానికి బయటపడటంతో దీన్నీ బీఆర్‌ఎస్ తప్పిదంగా చూపించేందుకు ఆరాటపడ్డారు. ఆపై ఎస్‌ఎల్‌బీసీ టన్నెల్ ప్రమాదాన్ని కూడా బీఆర్‌ఎస్‌పై నెట్టేందుకు విఫలయత్నం చేశారు. రేవంత్ చేసిన తప్పుడు ప్రచారాలు, ఘనకార్యాల వల్ల తెలంగాణ ఆగమైపోతుండటంతో ఆ నెపాన్ని కూడా బీఆర్‌ఎస్‌కు అంటగట్టేందుకు చూస్తున్నారు. అందులో భాగంగానే రేవంత్ అసెంబ్లీ సాక్షిగా అప్పులు పుట్టడం లేదంటూ కొత్త నాటకానికి తెరలేపారు.

ఎవ్వరు తీసిన గోతిలో వారే పడతారన్నట్టు.. రేవంత్ చేసిన అప్పుల అసత్య ప్రచారం ఇప్పుడు ఆయన మెడకే చుట్టుకున్నది. ఫలితంగా తెలంగాణ అభివృద్ధి రథం ఇప్పుడు కొన ఊపిరితో కొట్టుమిట్టాడుతున్నది. అందుకే ఏం చేయాలో తెలియక రేవంత్ తన తప్పులను పక్కవాళ్లపై నెట్టేసి మెల్లిగా జారుకోవాలని చూస్తున్నారు.

- డాక్టర్ ఎర్రోళ్ల శ్రీనివాస్, రాష్ట్ర ఎస్సీ కార్పొరేషన్ మాజీ చైర్మన్

9వ షెడ్యూల్ పేరుతో ఎగనామం!

డి.రాజారాం యాదవ్

మేకల కృష్ణ

రాష్ట్రంలో రేవంత్ ప్రభుత్వం అసెంబ్లీలో బీసీ బిల్లులను తూతూ మంత్రంగా ఆమోదించి, రాష్ట్రంలో అమలుపరచకుండా ఢిల్లీకి పంపి చేతులు దులుపుకున్నది. 'తాంబూలం ఇచ్చాం, తన్నుకు చావండి' అన్న చందంగా బీసీ సంఘాల మధ్య తగువు పెట్టి, ఆ మంటల్లో రేవంత్ ప్రభుత్వం చలి కాగుతున్నది.

'దేశవ్యాప్త కులగణన ద్వారా బీసీల స్థితిగతులను మార్చేస్తాం, వారి వాటా తేల్చి న్యాయం చేస్తాం' అని చెప్పిన రాహుల్‌గాంధీ ఇప్పుడు కులగణనతో ఏ పరిష్కారమూ లభించదని, అది వట్టి చెత్తబుట్టతో సమానం అంటున్నారు. కులగణనతో బీసీలకు రిజర్వేషన్లు అసాధ్యమని, అది కోర్టులో నిలబడదని చెప్తూ రాజ్యాంగ సవరణ, 9వ షెడ్యూల్ అనే కొత్త రాగం అందుకుంటున్నారు. ఈ దెబ్బతో బీసీల రిజర్వేషన్ల అంశం త్రిశంకు స్వర్గంలోకి నెట్టివేయబడింది. వాస్తవానికి కులగణన చేయడం, కామారెడ్డి బీసీ డిక్లరేషన్ అమలుపరచడం కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి ఏ మాత్రం ఇష్టం లేదు. అందుకే అశాస్త్రీయమైన కులగణన ద్వారా 51 శాతం ఉన్న బీసీల సంఖ్యను 46 శాతానికి తగ్గించి చూపెట్టారు.

> **రేవంత్‌కు చిత్తశుద్ధి ఉంటే, ముస్లింలకు సంబంధం లేకుండా 51 శాతం రిజర్వేషన్లను బీసీలకు అమలు చేయవచ్చు. కానీ, చేయడు. కనీసం తాను చేసిన కులగణన ద్వారా, తాను ప్రవేశపెట్టిన బీసీ బిల్లుల ద్వారా తక్షణమే రెండు జీవోలతో స్థానిక సంస్థలు-విద్య, ఉద్యోగ రంగాల్లో తాను చెప్తున్న 42 శాతం రిజర్వేషన్లనైనా అమలు పరచవచ్చు. కానీ, అమలుపరుచడు. ఎంతో ఆర్భాటంగా, ఖర్చుతో కూడిన కులగణన సర్వే రిపోర్ట్‌ను రేవంత్ సర్కార్ నిష్ప్రయోజనమైన డాక్యుమెంట్‌గా మార్చడానికి కుట్ర చేస్తున్నది.**

వాస్తవానికి రాజ్యాంగం రాష్ట్రాలకు కొన్ని ప్రత్యేక హక్కులు కల్పించింది. ఆర్టికల్ 15 (4), ఆర్టికల్ 16 (4) ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు బీసీలకు లేదా ఇతర సామాజిక వర్గాలకు తగిన ప్రాతినిధ్యం లేదని భావిస్తే.. వారికి సరైన ఆధారాలను (జనాభా లెక్కలు, ఇతర శాస్త్రీయమైన ఆధారాలు) గుర్తిస్తే రిజర్వేషన్లు ఇవ్వవచ్చని పేర్కొన్నది. కాబట్టి రాష్ట్రంలో కులగణన ద్వారా ఇప్పుడు సరైన ఆధారాలు, జనాభా లెక్కలు శాస్త్రీయంగా తేలాయి కాబట్టి నిశ్చింతగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే రిజర్వేషన్లు అమలుపరచవచ్చు. అలాగే ఆర్టికల్ 242 ప్రకారం.. స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలు, రిజర్వేషన్ల విషయంలో రాష్ట్రాలకు సంపూర్ణ అధికారాలు ఉన్నాయి. 73వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం (1992) ఆర్టికల్ 243 (ఓ) ద్వారా స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల వ్యవహారం కోసం, నియోజకవర్గాల ఏర్పాటు, నియోజకవర్గాల రిజర్వేషన్లు మొదలైనవాటికి సంబంధించిన వివాదాలను న్యాయస్థానాలలో సవాల్ చేయకూడదనే నిబంధనను చేర్చారు. కాబట్టి, కాంగ్రెస్‌కు చిత్తశుద్ధి ఉంటే రాష్ట్రంలో తక్షణమే రిజర్వేషన్లను అమలు పరచవచ్చు. కానీ, సీఎం రేవంత్ సాకులు వెతుకుతున్నారు. 9వ షెడ్యూల్లో చేర్చడం, రాజ్యాంగ సవరణ, ఢిల్లీ దండయాత్ర అనే కొత్త పల్లవి, కొత్త ఎత్తుగడలతో రేవంత్ ప్రభుత్వం బీసీలను వంచిస్తున్నది.

9వ షెడ్యూల్లో తెలంగాణ బీసీల రిజర్వేషన్ల అంశాన్ని చేర్చడమంటే దీన్ని సాగదీయడం, ఎగనామం పెట్టడమే. వాస్తవానికి 2007లో IR COELHO Vs STATE OF TAMILNADU కేసులో.. 1973 తర్వాత 9వ షెడ్యూల్‌లో చేర్చిన వాటిపై సుప్రీంకోర్టుకు న్యాయ సమీక్ష చేసే అధికారం ఉంటుందని స్పష్టం చేసింది. అంటే 1973 తర్వాత చేర్చిన ఏ అంశంపైన అయినా సుప్రీం జోక్యం చేసుకోవచ్చు. అది రాజ్యాంగ మౌలిక సూత్రాలకు విరుద్ధంగా ఉన్నదని సుప్రీం భావిస్తే దాన్ని కొట్టివేయవచ్చు. ఇవన్నీ తెలిసి కూడా కొద్దిమంది కాంగ్రెస్ మేధావులు 9వ షెడ్యూల్‌ను బ్రహ్మ పదార్థంగా, 9వ షెడ్యూల్లో చేరిస్తే బీసీల రిజర్వేషన్లకు రక్షణ ఉంటుందని, కోర్టులు ప్రశ్నించలేవని మభ్యపెడుతున్నారు. ఇది ఆత్మవంచనే అవుతుంది. ఈ సందర్భంగా కాంగ్రెస్ బీసీ మేధావులు ఆత్మ పరిశీలన చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉన్నది. ఐక్య పోరాటానికి సిద్ధమైతేనే బీసీలకు 42 శాతం రిజర్వేషన్లు సాధ్యం. అందులో భాగంగానే ఈ నెల 29న హైదరాబాద్ లక్డికాపూల్‌లోని సెంట్రల్ కోర్టు హోటల్‌లో నిర్వహిస్తున్న రౌండ్‌టేబుల్ సమావేశానికి హాజరై భవిష్యత్తు కార్యాచరణను ప్రకటిద్దాం.

(వ్యాసకర్తలు: రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు, బీసీ జనసభ, బీసీ జర్నలిస్టుల ఫోరం)

రివర్స్ గేర్‌లో ఇండో-అమెరికా సంబంధాలు

మొదట విదేశాంగ కార్యదర్శిగా, ప్రస్తుతం విదేశాంగశాఖ మంత్రిగా ఉన్న ఎస్.జైశంకర్ సాయంతో భారత విదేశాంగ విధానాన్ని మార్చేందుకు ప్రధాని మోదీ జరిపిన తీవ్ర ప్రయత్నాలు విఫలమయ్యాయి. అమెరికాతో సంబంధాలను మరింత బలోపేతం చేసేందుకు మోదీ ట్రంప్‌తో వ్యక్తిగత స్నేహాన్ని పంచుకున్న భావన కలిగించారు. అయితే, 2020 అమెరికా అధ్యక్ష ఎన్నికల్లో 'అబ్ కీ బార్ ట్రంప్ సర్కార్' నినాదం ట్రంప్ విజయానికి దోహదపడలేకపోయింది. కానీ, 2025లో ట్రంప్ అధ్యక్షుడిగా గెలిచినప్పటికీ ట్రంప్ ప్రమాణ స్వీకారోత్సవానికి ఆహ్వానం రాలేదు. మోదీకి ఆహ్వానం తెప్పించేందుకు మంత్రి జైశంకర్‌ను అమెరికాకు పంపారు. అయినా, అనుకున్నట్టు జరుగకపోగా, మోదీ స్థానంలో జైశంకర్‌కే ఆహ్వానం అందింది. అంతేకాకుండా, ట్రంప్ తన ప్రసంగంలో భారత దిగుమతులపై మరింత టారిఫ్ విధించనున్నట్టు, గ్రీన్‌కార్డును శాశ్వత నివాస హక్కుగా పరిగణించబోమని స్పష్టంగా చెప్పేశారు. దీంతో ట్రంప్‌ను ప్రసన్నం చేసుకునేందుకు మోదీ ప్రయత్నాలు ముమ్మరం చేశారు. అమెరికా దిగుమతులపై సుంకాలు తగ్గించేందుకు, ముఖ్యంగా టెస్లా కార్లపై సుంకాలను భారీగా తగ్గించేందుకు ఒప్పందాలు కుదుర్చుకున్నారు. ఈ ఒప్పందం భారతీయ ఆటోమొబైల్ కంపెనీలైన మహీంద్రా, టాటా, మారుతి వంటివాటిపై ప్రభావం చూపనున్నది. మన దేశం అమెరికాతో వాణిజ్య మిగులును కలిగి ఉన్నది. కొత్త ఒప్పందాల కారణంగా అది కాస్తా లోటుగా మారొచ్చు.

ట్రంప్‌ను శాంతింపజేసే ప్రయత్నంలో భాగంగా మోదీ అమెరికా పర్యటనకు ముందు ఆర్థికమంత్రి నిర్మల హార్లే డేవిడ్సన్ మోటార్ సైకిళ్లపై దిగుమతి సుంకాన్ని 50 శాతం, టెస్లా కార్లపై 85 శాతం తగ్గించారు. ఈ ఏడాది నుంచి భారత దేశానికి 'మిలటరీ సేల్స్' (రక్షణ ఉత్పత్తులు)ను అనేక బిలియన్ డాలర్లకు పెంచనున్నట్టు ట్రంప్ చెప్పారు. దీన్ని కూడా అశుభసూచకంగానే భావించాలి. ఈ ఒప్పందాల పర్యవసానాలు భారత ఆర్థికవ్యవస్థపై తీవ్ర ప్రభావం చూపుతాయి. అలాగే, ఎఫ్-16 విమానాల నిర్వహణ కోసం పాకిస్థాన్‌కు 397 మిలియన్ డాలర్లు కేటాయించాలని ట్రంప్ తీసుకున్న నిర్ణయం.. మోదీ దౌత్య సామర్థ్యంపై ప్రశ్నలు లేవనెత్తుతున్నది. భారత భద్రతకు ప్రమాదం కలిగించే పాకిస్థాన్‌కు సహాయం చేయాలనే అమెరికా నిర్ణయంపై నిరసన తెలియజేసే ధైర్యం కూడా మోదీకి లేకుండాపోయింది.

ఏప్రిల్ 2 నుంచి పరస్పర టారిఫ్‌లు అమల్లోకి రానున్నాయి. ఇది భారత జీడీపీ వృద్ధి రేటును 0.5 శాతం నుంచి 0.6 శాతం వరకు దెబ్బ తీయవచ్చు. అంతేకాకుండా, అమెరికా నుంచి ఎఫ్-35 యుద్ధ విమానాలను కొనుగోలు చేయాల్సిన పరిస్థితి వస్తే, భారతదేశంలోని స్వదేశీ తయారీ తేజస్ ఫైటర్ జెట్ ప్రాజెక్ట్ అస్తవ్యస్తమయ్యే ప్రమాదం ఉన్నది. రష్యా భారత్‌లోనే ఎస్‌యూ-57 యుద్ధ విమానాలను ఉత్పత్తి చేసేందుకు సిద్ధంగా ఉండగా.. మోదీ మాత్రం అమెరికా వైపు మొగ్గ చూపడం దేశ ప్రయోజనాలకు విరుద్ధమనే చెప్పాలి. అమెరికా నుంచి మక్కజొన్న, సోయాబీన్ల దిగుమతులను పెంచేందుకు ఒప్పందాలు కుదుర్చుకుంటే, భారతీయ రైతులు తట్టుకోలేరు. దిగుమతి సుంకాలను తగ్గిస్తే, భారత వ్యవసాయం తీవ్రంగా దెబ్బతింటుంది. అమెరికా కాంగ్రెస్ ఉమ్మడి సమావేశంలో ట్రంప్ మాట్లాడుతూ.. 'భారతదేశం 100 శాతం దిగుమతి సుంకం విధిస్తున్నది. ఇది అన్యాయం. ఏప్రిల్ 2 నుంచి భారత్ మాకు ఎంత పన్ను వేస్తే, మేమూ అంతే పన్ను వేస్తాం' అని తీవ్రంగా హెచ్చరించారు.

ట్రంప్ ముందు మోదీ పూర్తిగా తలొంచినట్టు కనిపించారు. దీంతో 'భారత్ ఫస్ట్', 'జాతీయ ప్రయోజనాలు ఫస్ట్' అనే నినాదాలు నిస్సారంగా మారిపోయాయి. కాంగ్రెస్ ఆధ్వర్యంలోని యూపీఏ ప్రభుత్వ హయాంలో 2005లో ఇండియా-అమెరికా డిఫెన్స్ ఫ్రేమ్‌వర్క్ అగ్రిమెంట్ కుదిరింది. దీనిద్వారా సీ-130 జే, సీ-17 గ్లోబ్ మాస్టర్ వంటి రక్షణ కొనుగోళ్లను భారత్ సాధించింది. అలాగే, 2008లో జరిగిన ఇండో-అమెరికా సివిల్ న్యూక్లియర్ ఒప్పందం అణుశక్తి రంగంలో భారత దేశానికి పెద్ద మైలురాయి అయింది. కానీ, మోదీ ప్రభుత్వం అమెరికా వాణిజ్య ఒత్తిళ్లకు లొంగిపోవడంతో, దేశ భద్రతా ప్రయోజనాలు, ఆర్థిక భవిష్యత్తు ప్రమాదంలో పడింది. మోదీ, ఆరెస్సెస్ థింక్ ట్యాంక్ కలిసి ప్రభుత్వానికి కొత్త వ్యూహాన్ని రూపొందించాల్సిన సమయం ఆసన్నమైంది. అర్థవంతమైన జాతీయ ప్రయోజనాలకు అనుగుణంగా ఉన్న విదేశాంగ విధానాన్ని పాటించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది.

- వెంకట్ పర్సా

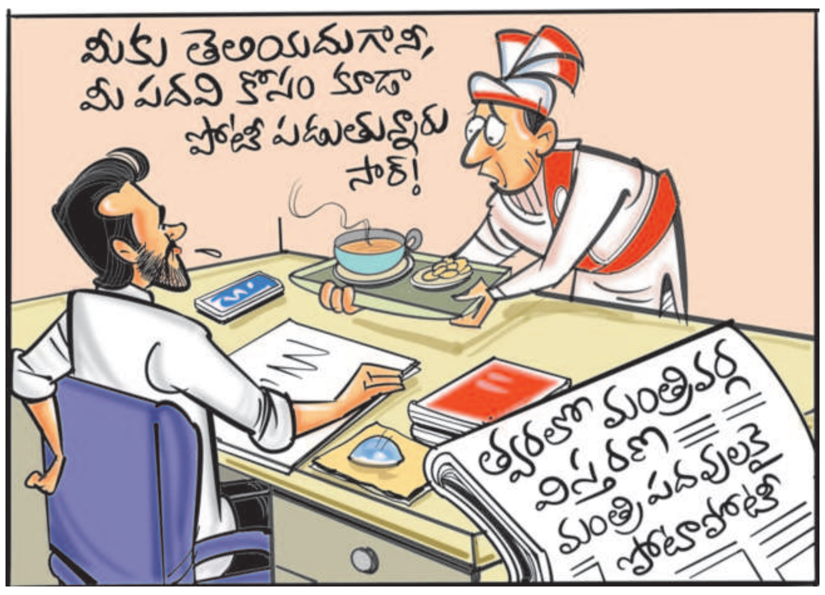

నిరాడంబరత నిజమేనా?!

మధ్య తరగతివారిలా నటించే సంపన్నుల్లో ఓ గొప్ప మహిళ ఉన్నారు. ఆమె పేరు సుధా మూర్తి. ఆమె నిరాడంబరతకు నిలువెత్తు రూపం. ఆమె అలా చెప్పుకొంటారు. నిరాడంబరతపై ఆమె 50 పుస్తకాలు రాశారు. వాటిలో ప్రతి పుస్తకం ఇతివృత్తం 'నేను సింపుల్' అనేదే.

- కునాల్ కామ్రా, స్టాండప్ కమెడియన్